

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش

مدیریت آموزش و پرورش کاشان
معاونت آموزش متوسطه کاشان
کارشناس تکنولوژی و گروه های آموزشی دوره متوسطه

از باران تا رویش

عربی
پایه نهم

پسته کامل درسنامه

تهیه و تنظیم توسط استاد محترم : محسن فتاحی

سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹

اسم مذکر: اسمی که برای مردان (جنس نر) به کار می رود. « سعیدٌ - طالبٌ - کتابٌ و ... »

اسم مؤنث: اسمی که برای زنان (جنس ماده) به کار می رود. « سعیدهٌ - طالبةٌ - مدرّسةٌ و ... » این اسمها معمولا علامت (ة) تاي گرد در آخرشان دیده می شود .

اسم از نظر تعداد: (مفرد - مثنی - جمع) (علامت مفرد مؤنث «ة» - علامت شناخت مثنی «انِ - ينِ» علامت شناخت جمع مذکر سالم «ونٌ - ينٌ» علامت شناخت جمع مؤنث سالم «ات بجای تاي گرد (ة)» جمع مکسر علامتی ندارد و شنیداری است .

جدول اسم اشاره به نزدیک

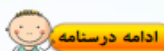
مفرد	مثنی	جمع
هذا « مذکر » هذه « مؤنث »	هذان - هذین هاتان - هاتین	هؤلاء

جدول اسم اشاره به دور

مفرد	جمع
ذَٰلِكَ « مذکر » تِلْكَ « مؤنث »	اولئِكَ

اشخاص	فعل ماضی	ترجمه	فعل مضارع	ترجمه
اول شخص مفرد	أَنَا كَتَبْتُ	من نوشتم	أَنَا أَكْتُبُ	من می نویسم
دوم شخص مفرد	أَنْتَ كَتَبْتَ أَنْتِ كَتَبْتِ	تو نوشتی	أَنْتَ تَكْتُبُ أَنْتِ تَكْتُبِينَ	تو می نویسی
سوم شخص مفرد	هُوَ كَتَبَ هِيَ كَتَبَتْ	او نوشت	هُوَ يَكْتُبُ هِيَ تَكْتُبُ	او می نویسد
اول شخص جمع	نَحْنُ كَتَبْنَا	ما نوشتیم	نَحْنُ نَكْتُبُ	ما می نویسیم
دوم شخص جمع	أَنْتُمْ كَتَبْتُمْ - أَنْتُنَّ كَتَبْتُنَّ	شما نوشتید	أَنْتُمْ تَكْتُبُونَ أَنْتُنَّ تَكْتُبِينَ	شما می نویسید
سوم شخص جمع	هُمَا فَعَلَا (فَعَلْنَا) - هُمْ فَعَلُوا هُنَّ فَعَلْنَ	آنها نوشتند	هُمَا يَكْتُبَانِ - تَكْتُبَانِ هُمْ يَكْتُبُونَ هُنَّ يَكْتُبِينَ	آنها می نویسند

ادامه درسنامه

Act

ضمیر چیست؟ کلماتی هستند که به جای اسم می آیند و از تکرار اسم در جمله جلوگیری می کنند. مانند: علی به مدرسه رفت. او در آنجا درس خواند.

در این جمله ضمیر « او » بجای « علی » آمده است و از تکرار کلمه ی «علی» جلوگیری کرده است. مثال عربی: عَلِيٌّ ذَهَبَ إِلَى الْمَدْرَسَةِ. هُوَ قَرَأَ الدَّرْسَ هُنَاكَ

ضمایر منفصل (جدا)

اول شخص مفرد	أَنَا	من	اول شخص جمع	نَحْنُ	ما
دوم شخص مفرد	أَنْتَ - أَنْتِ	تو	دوم شخص جمع	أَنْتُمْ - أَنْتُنَّ	شما
سوم شخص مفرد	هُوَ - هِيَ	او	سوم شخص جمع	هُمَا - هُمْ - هُنَّ	ایشان

ضمایر متصل (چسبیده)

اول شخص مفرد	ی	مَ - مِن	اول شخص جمع	نا	مان - ما
دوم شخص مفرد	كَی - كِي	تَ - تِ	دوم شخص جمع	كُها - كُمْ - كُنَّ	تان - شما
سوم شخص مفرد	هُها - هِها	شَ - شِ	سوم شخص جمع	هُها - هُمْ - هُنَّ	شان - آنها

ادامه درسنامه

Ac
Go

درسنامه درس اول عربی نهم

مُراجَعَةُ دُرُوسِ الصَّفِّ السَّابِعِ وَ الثَّامِنِ

عددهای اصلی: عددهایی که تعداد را نشان می دهند . مانند: ۱-۲-۳-۴-۵

۱- واحد ۲- اثنان ۳- ثلاثة ۴- اربعة ۵- خمسة ۶- ستة ۷- سبعة ۸- ثمانية ۹- تسعة ۱۰- عشرة ۱۱- احد عشر ۱۲- اثناعشر

عددهای ترتیبی: عددهایی که رتبه و مقام را نشان می دهند . مانند: اول - دوم - سوم و ...

الأعدادُ التَّرتیبیَّةُ

			
السَّابِعةُ	السَّابِعُ	الأوَّلُ	الأوَّلُ
الثَّامِنَة	الثَّامِنُ	الثَّانِيَة	الثَّانِي
التَّاسِعَة	التَّاسِعُ	الثَّالِثَة	الثَّالِثُ
العَاشِرَة	العَاشِرُ	الرَّابِعَة	الرَّابِعُ
الحَادِيَة عَشْرَة	الحَادِي عَشْرَ	الخَامِسَة	الخَامِسُ
الثَّانِيَة عَشْرَة	الثَّانِي عَشْرَ	السَّادِسَة	السَّادِسُ

ادامه درسنامه

درسنامه درس اول عربی نهم

مُراجَعَةُ دُرُوسِ الصَّفِّ السَّابِعِ وَ الثَّامِنِ

فعل ماضی منفی در عربی

به این نوع فعلها در فارسی دقت کنید. (من نرفتم - نوشتی - نخورد) این فعلها منفی هستند و با آوردن حرف « نَ » به اول آنها به منفی تبدیل شده اند. حال در عربی برای منفی کردن افعال ماضی به روش زیر عمل می کنیم .

ما + فعل ماضی = منفی ماضی

ما دَخَلْتُ = داخل نشدم

ما كَتَبْتُ = ننوشت

ما خَلَقْتُ = نیافریدی

روزها در عربی

الجمعة	الخميس	الأربعاء	الثلاثاء	الاثنين	الأحد	السبت	روزها
جمعه	پنجشنبه	چهارشنبه	سه شنبه	دوشنبه	یکشنبه	شنبه	

ادامه درسنامه

برای تبدیل فعل مضارع به مستقبل (آینده) یکی از علامتهای (س) یا (سوف) به اول فعل مضارع می آوریم و در ترجمه فعل را آینده ترجمه می کنیم. (خواه ...)

أَذْهَبُ = می روم سَأَذْهَبُ = خواهم رفت سَوْفَ أَذْهَبُ = خواهم رفت

أَصِيرُ = می شوم سَأَصِيرُ = خواهم شد سَوْفَ أَصِيرُ = خواهم شد

أَنْتَ شَرِطِي. سَتَحَقِّقُ الْأَمْنَ فِي الْبِلَادِ :
من پلیس هستم . امنیت را در کشور حفظ خواهم کرد .

سَأَكْتُبُ، سَوْفَ أَكْتُبُ: خواهم نوشت

۲- حرف « لا » فعل مضارع را منفی می کند . أنا لا أَكْذِبُ. من دروغ نمی گویم أنت لا تَظْلِمُ النَّاسَ : تو به مردم ستم نمی کنی .

بهار

الرَّبِيع

تابستان

الصَّيْف

پائیز

الْحَرِيف

زمستان

الشَّتَاء

فصلها

كلمات استفهامی (پرسشی) : هَلْ - أ - أَيْنَ - ما - ماذا - مَنْ - كَمْ - مِنْ أَيْنَ - مَنْ هُوَ - مَنْ هِيَ - ما هُوَ - ما هِيَ

الأصْفَر

الأَبْيَض

الأَخْضَر

الأَزْرَق

الأَحْمَر

الأَسْوَد

رنگها

زمستان

الشَّتَاء

پائیز

الْحَرِيف

تابستان

الصَّيْف

بهار

الرَّبِيع

فصلها

درسنامه درس دوم عربی نهم

وزن و حروف اصلی

بسیاری از کلمه ها در عربی سه حرف اصلی دارند که « حروف اصلی » یا « ریشه » کلمه نام دارند . مانند:

حروف اصلی	کلمات هم خانواده
ع - ل - م	عالم - معلوم - علوم - علماء - معلم - علیم
س - ج - د	مسجد - سجده - سجود - ساجد

شناختن حروف اصلی به املای ما کمک می کند. با نگاه به هم خانواده های یک کلمه بعنوان مثال **مُجَالَسَة / مَجَالِس /** « می توان به حروف اصلی آن پی بُرد؛ اگر با دقّت به این کلمه ها «مَجَالِس / إِجْلَاس / جُلوس / جَلْسَة / جَلِيس» نگاه کنیم؛ درمی یابیم که سه حرف « ج ل س » به ترتیب در آنها مشترک است.

ادامه درسنامه

درسنامه درس اول عربی نهم

مُرَاجَعَةُ دُرُوسِ الصَّفِّ السَّابِعِ وَ الثَّامِنِ

کاربرد حرف « ما » در عربی

« ما » برای منفی کردن فعل ماضی . مانند : ما كَتَبْنَا هذا السُّؤال . (این سوال را ننوشتیم)

« ما » در عربی

« ما » (چیست؟) برای پرسش. مانند : مَا اسْمُ مُعَلِّمِكَ؟ (اسم معلمت چیست؟)

« ما » منفی

ما سَمِعْنَا : نشنیدیم ما نَظَرُوا : نگاه نکردند ما عَمِلَا : کار نکردند ما جَاءَ أَحَدٌ ... : کسی نیامد

« ما » سوالی

ما هذا؟ این چیست؟ ما هُوَ : چیست؟ ما ذلک؟ آن چیست؟ ما تِلْكَ بِیَمِينِكَ یا موسی؟ در دست راستت چیست ای موسی

درسنامه درس دوم عربی نهم

برای بدست آوردن وزن و حروف اصلی (ریشه) و حروف زائد یک کلمه از حروف (ف - ع - ل) و کلمات هم خانواده استفاده خواهیم کرد .

می خواهیم وزن و حروف زائد کلمه ی « قادر » را پیدا کنیم . برای این کار دو یا سه هم خانواده می نویسیم . (قدرت - مقدور - قدیر) می بینیم که سه حرف (ق - د - ر) به ترتیب در هر سه کلمه مشترکند . پس حروف اصلی قادر (قدر) می باشد . در زیر این سه حرف حروف (ف - ع - ل) را قرار می دهیم . و بقیه همانطور که هستند درکادر زیر قرار می گیرند

ق	د	ا	ر
ف	ع	ا	ل

پس کلمه ی « قادر » بر وزن « فاعِل » می باشد . (کننده کار) به معنی (توانا بودن) . حروف اصلی (قدر) حرف زائد (ا)

کلمه « منصور » به ترتیب زیر

م	ن	ص	و	ر
م	ف	ع	و	ل

کلمات دیگر را نیز از درس دوم خودتان نوشته و تمرین و تکرار نمائید .

« منصور » بر وزن
« مفعول » ، حروف زائد
« م - و » حروف اصلی
« نصر » . به معنای
(یاری شده)

درسنامه درس دوم عربی نهم

حروفی که همراه حروف اصلی می آیند ؛ «حروف زائد» نامیده می شوند که معنای جدیدی به کلمات می دهند

حروف اصلی کلمات به ترتیب با حروف « ف » « ع » « ل » سنجیده می شوند .

وزن	کلمات
فاعِل	عالم - ناصر - قاتِل - راجِم - قادر
مفعول	مفتوح - منصور - مقتول - مسرور - مرفوع

کلماتی که بر وزن « فاعل » می باشند ، کننده ی کار هستند . مانند : ناصر (یاری کننده)

کلماتی که بر وزن « مفعول » می باشند ، یعنی کار بر آن واقع شده . مانند : منصور (یاری شده)

در ادامه طریقه بدست آوردن وزن و حروف زائد یک کلمه را می آموزیم .

ادامه درسنامه

درسنامه درس چهارم عربی نهم

فعل امر

ما در این درس **فعلهای امر** را از «**افعال مضارع دوم شخص جمع مذکر و مؤنث**» خواهیم ساخت و با شکل آنها آشنا خواهیم شد . به جدول زیر نگاه کنید و فعلهای مضارع را با فعلهای امر مقابله کنید . چه تفاوتی می بینید؟

فعل مضارع جمع	فعل امر جمع	فعل مضارع جمع	فعل امر جمع	فعل مضارع جمع	فعل امر جمع
تَجَلِّسَانِ : می نشینید	إِجْلِسُوا : بنشینید	تَجَلِّسُونَ : می نشینید	إِجْلِسُوا : بنشینید	تَجَلِّسَانِ : می نشینید	إِجْلِسُوا : بنشینید
تَكْتُبَانِ : می نویسید	اَكْتُبُوا : بنویسید	تَكْتُبُونَ : می نویسید	اَكْتُبُوا : بنویسید	تَكْتُبَانِ : می نویسید	اَكْتُبُوا : بنویسید
تَخْرُجَانِ : خارج می شوید	اَخْرُجُوا : خارج شوید	تَخْرُجُونَ : خارج می شوید	اَخْرُجُوا : خارج شوید	تَخْرُجَانِ : خارج می شوید	اَخْرُجُوا : خارج شوید
تَسْمَعَانِ : می شنوید	اِسْمَعُوا : بشنوید	تَسْمَعُونَ : می شنوید	اِسْمَعُوا : بشنوید	تَسْمَعَانِ : می شنوید	اِسْمَعُوا : بشنوید

در فعلهای امر بالا (حرف مضارعة (ت) از اول فعل مضارع حذف شده و بجای آن (!) یا (اُ) آمده و آخر فعلها هم تغییر کرده است (یا ضمه ساکن شده و یا اگر حرف « ن » بوده است ، آن « ن » حذف گردیده .) بجز « نون فعل جمع مؤنث دوم شخص جمع » که حذف نشده است .

درسنامه درس سوم عربی نهم

فعل امر

فعل امر چیست؟ فعلی است که انجام کاری را طلب می کند . در فارسی فعلهای امر مانند : (برو - بخواب - بنویسید - برخیز ...)

ما در این درس **فعلهای امر** را از «**افعال مضارع دوم شخص مفرد مذکر و مؤنث**» خواهیم ساخت و با شکل آنها آشنا خواهیم شد . به جدول زیر نگاه کنید و فعلهای مضارع را با فعلهای امر مقابله کنید . چه تفاوتی می بینید؟

فعل مضارع	فعل امر	فعل مضارع	فعل امر
تَجَلِّسُ : می نشینی	إِجْلِسْ : بنشین	تَجَلِّسِينَ : می نشینی	إِجْلِسِي : بنشین
تَكْتُبُ : می نویسی	اَكْتُبْ : بنویس	تَكْتُبِينَ : می نویسی	اَكْتُبِي : بنویس
تَخْرُجُ : خارج می شوی	اَخْرُجْ : خارج شو	تَخْرُجِينَ : خارج می شوی	اَخْرُجِي : خارج شو
تَسْمَعُ : می شنوی	اِسْمَعْ : بشنو	تَسْمَعِينَ : می شنوی	اِسْمَعِي : بشنو

در فعلهای امر بالا (حرف مضارعة (ت) از اول فعل مضارع حذف شده و بجای آن (!) یا (اُ) آمده و آخر فعلها هم تغییر کرده است (یا ضمه ساکن شده و یا اگر حرف « ن » بوده است ، آن « ن » حذف شده است)

درسنامه درس ششم عربی نهم

فعل نهی

فعل نهی چیست؟ فعلی است که انجام ندادن کاری را طلب می کند . در فارسی فعلهای نهی مانند : (نرو - ننویسید - نروید...)

ما در این درس **فعلهای نهی** را از «**افعال مضارع دوم شخص مذكر و مؤنث**» خواهیم ساخت و با شکل آنها آشنا خواهیم شد . به جدول زیر نگاه کنید و فعلهای مضارع را با فعلهای نهی مقابلشان مقایسه کنید . چه تفاوتی می بینید؟

فعل مضارع تَمَرُّهُ	فعل نهی تَرْتَهُ	فعل مضارع تَجْلِسُونَ	فعل نهی تَجْلِسُوا	فعل مضارع تَجْلِسُونَ	فعل نهی تَجْلِسُوا
تَجْلِسَانِ : می نشینید	لَا تَجْلِسَانِ : نشینید	تَجْلِسُونَ : می نشینید	لَا تَجْلِسُوا : نشینید	تَجْلِسُونَ : می نشینید	لَا تَجْلِسُوا : نشینید
تَكْتُبَانِ : می نویسید	لَا تَكْتُبَانِ : ننویسید	تَكْتُبُونَ : می نویسید	لَا تَكْتُبُوا : ننویسید	تَكْتُبُونَ : می نویسید	لَا تَكْتُبُوا : ننویسید
تَخْرُجَانِ : خارج می شوید	لَا تَخْرُجَانِ : خارج نشوید	تَخْرُجُونَ : خارج می شوید	لَا تَخْرُجُوا : خارج نشوید	تَخْرُجُونَ : خارج می شوید	لَا تَخْرُجُوا : خارج نشوید
تَسْمَعَانِ : می شنوید	لَا تَسْمَعَانِ : نشنوید	تَسْمَعُونَ : می شنوید	لَا تَسْمَعُوا : نشنوید	تَسْمَعُونَ : می شنوید	لَا تَسْمَعُوا : نشنوید

در فعلهای نهی بالا به اول فعل مضارع حرف « لا » آمده است و آخر فعلها هم تغییر کرده است (یا ضمه ساکن شده و یا اگر حرف « ن » بوده است ، آن « ن » حذف شده است) بجز « نون فعل جمع مؤنث دوم شخص جمع » که حذف نشده است .

درسنامه درس پنجم عربی نهم

فعل نهی

فعل نهی چیست؟ فعلی است که انجام ندادن کاری را طلب می کند . در فارسی فعلهای نهی مانند : (نرو - ننویسید - نروید...)

ما در این درس **فعلهای نهی** را از «**افعال مضارع دوم شخص مفرد مذكر و مؤنث**» خواهیم ساخت و با شکل آنها آشنا خواهیم شد . به جدول زیر نگاه کنید و فعلهای مضارع را با فعلهای نهی مقابلشان مقایسه کنید . چه تفاوتی می بینید؟

فعل مضارع تَجْلِسُ	فعل نهی تَجْلِسْ	فعل مضارع تَكْتُبُ	فعل نهی تَكْتُبْ
تَجْلِسُ : می نشینی	لَا تَجْلِسْ : نشین	تَكْتُبُ : می نویسی	لَا تَكْتُبْ : ننویس
تَخْرُجُ : خارج می شوی	لَا تَخْرُجْ : خارج نشو	تَسْمَعُ : می شنوی	لَا تَسْمَعْ : نشنو

در فعلهای نهی بالا به اول فعل مضارع حرف « لا » آمده است و آخر فعلها هم تغییر کرده است (یا ضمه ساکن شده و یا اگر حرف « ن » بوده است ، آن « ن » حذف شده است)

درسنامه درس هشتم عربی نهم

ماضی ساده: نشان دهنده کاری است که در گذشته انجام و تمام شده است؛
ماضی استمراری: نشان دهنده کاری است که در گذشته چند بار تکرار شده است؛
 مثال: نوشتند: کتَبُوا. مثال: می نوشتند: کَانُوا یَکْتُبُونَ

هم خانواده ی « کَانَ » + فعل مضارع = ماضی استمراری

کَانَ یَکْتُبُ : می نوشت کَانَا یَدْرُسَانِ : درس می خواندند اَطْلَابُ کَانُوا یَدْرُسُونَ بِدِقَّةٍ : دانشجویان بدقت درس می خواندند

فعل « کَانَ » گاهی پیش از فعل مضارع می آید و معادل « ماضی استمراری » در فارسی ترجمه می شود.

وَ مَا ظَلَمَهُمُ اللّهُ وَلَکِنْ کَانُوا أَنفُسَهُمْ یَظْلِمُونَ . (و خدایه آنان ستم نکرد ولی خود به خویشتن ستم می کردند)

Act

درسنامه درس هفتم عربی نهم

موصوف و صفت - مضاف مضاف الیه

موصوف، اسمی است که برایش یک یا چند ویژگی می آوریم که **صفت** نامیده می شود.

ترجمه	موصوف صفت
دانش آموزی با ادب	طالِبٌ مُّؤَدَّبٌ
آزمایشگاهی کوچک	مُخْتَبَرٌ صَغِيرٌ

در این جدول کلمه ی « **مؤدّب** » به **دانش آموز** نسبت داده شده است و او را توصیف می کند و **کوچک بودن** به **آزمایشگاه** نسبت داده شده و ویژگی آن را توصیف می کند . چنین ترکیباتی **موصوف و صفت** هستند .

مضاف، اسمی است که به اسم بعد از خودش (یعنی **مضاف الیه**) نسبت داده می شود

ترجمه	مضاف مضاف الیه
دانش آموز مدرسه	طالِبُ المَدْرَسَةِ
صنعت کاغذ	صِنَاعَةُ الوَرَقِ

مدرسه به **دانش آموز** متعلق است و خصوصیت و ویژگی برایش ذکر نشده است و **ورق** به **صنعت** . این نوع ترکیبات **مضاف مضاف الیه** هستند

درسنامه درس نهم عربی نهم

ساعت شماری (الخَامِسَةُ « ٥ » - الخَامِسَةُ وَ الرَّبْعُ « ٥:١٥ » - الخَامِسَةُ إِلَّا رُبْعاً « ٤ : ٤٥ »)

کَمِ السَّاعَةُ الْآنَ؟

أَلْوَجَدُ وَ الرَّبْعُ

الثَّامِنَةُ إِلَّا رُبْعاً

أَلْعَاشِرَةُ كَمَاماً

السَّادِسَةُ إِلَّا رُبْعاً

أَلْعَاشِرَةُ وَ النِّصْفُ

الْتَّاسِعَةُ إِلَّا رُبْعاً.

الْتَّاسِعَةُ وَ الرَّبْعُ

الْتَّاسِعَةُ كَمَاماً.

١- ساعت کامل: مثال: أَلْوَجَدُ كَمَاماً / الْتَّانِيَةُ كَمَاماً / ...

٢- ساعت کامل به اضافه نیم و ربع: مثال: أَلرَّابِعَةُ وَ النِّصْفُ / أَلْخَامِسَةُ وَ الرَّبْعُ / ...

٣- یک ربع مانده به ساعت کامل: مثال: أَلسَّابِعَةُ إِلَّا رُبْعاً / الْتَّامِنَةُ إِلَّا رُبْعاً / ...

درسنامه درس هشتم عربی نهم

ماضی ساده: نشان دهنده کاری است که در گذشته انجام و تمام شده است؛ مثال: **نوشتند**: كَتَبُوا.
ماضی استمراری: نشان دهنده کاری است که در گذشته چند بار تکرار شده است؛ مثال: **می نوشتند**: كانوا يَكْتُبُونَ

هم خانواده ی « كَان » + فعل مضارع = ماضی استمراری

كَانَ يَكْتُبُ : می نوشت

كَانَا يَدْرُسَانِ : درس می خواندند

الطَّلَابُ كانوا يَدْرُسُونَ بِدِقَّةٍ : دانشجویان بدقت درس می خواندند

فعل « كَان » گاهی پیش از فعل مضارع می آید و معادل « ماضی استمراری » در فارسی ترجمه می شود.

وَ مَا ظَلَمَهُمُ اللهُ وَلَكِنْ كانوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ . (و خدابه آنان ستم نکرد ولی خود به خویشان ستم می کردند)